

QSP

Karlskoga
Radioklubb

Nr 1

Januari 2018

QSP

Tidskriften utkommer
med 10 nr om året

**är medlemsblad för Karlskoga
Radioklubb,
SK4KR.**

Notiser och meddelanden mottages tacksamt
till nedanstående adress:

Red. c/o Öman,
Valåsen Gamla Jägmästargården 55
691 94 Karlskoga.

E-post: karin.oman@bahnhof.se.

Hemsida: www.SK4KR.se

Klubbens officiella adress:

Karlskoga Radioklubb
c/o Gunnar Nordqvist
Klarbärsvägen 81
69147 Karlskoga

(Plusgirokonto: 92 50 96 – 0. Karlskoga
Radioklubb.)

(Omslagsbild: Utsikt från klubbens repeater.
Fotogr. Ur Hembygdsfören. Saml.)

Det här numret innehåller:

Kalendern		3
Red:s funderingar	SM4UKV	3
Protokoll januari månad	SA4AGN	4
Rapport från rally	SM4TFE	5
Var är jag? Del 2.	SM4RPQ	5
Nisses ruta	SM4XBC	11
Annons Limmared		12

Deadline för nästa QSP den 20 februari 2018

Kalendern

Torsdag	180201	19.00	Månadsmöte. Klubblokalen
Torsdag	180301	19.00	Årsmöte
Första o. tredje lördagen varje månad	9.00	SSA:s HQ-nät på 3705 +- QRM	
Varje söndag	09.00	SSA-bullen över Sunne-repeatern, 145.775 Op. SM4SEF Bosse /SM4HBG Rolf /	
Varje söndag	10.00	Lokaltrafiknät Karlskoga Radioklubb. SK4KR, 145.750 Op. enligt rullande schema.	
Tester: 2m/ 70cm/ kvartalstest / Upplysn. hos –RPP el. –RPQ			

Red:s funderingar

Årets första nummer av QSP kommer här! Red. önskar sina läsare God Fortsättning på det nya året! *Ett Gott Nytt Radioår!*

Året – och vintern – har börjat i dis och dimma. Då och då har snö fallit men varit borta igen efter någon dag. I det här grå hade Red. bestämt sig för att ge QSP lite nya grepp, men det rönt ingen större entusiasm, så det får förbli vid det gamla välkända ett tag till. Vi tar ett nummer i taget.... Så kör igång med radiokommunikationerna 2018!
hälsar *Red/Karin UKV.*

Mötesprotokoll januari

Karlskoga Radioklubb, SK4KR

Protokoll fört vid månadsmötet 2018-01-11

Närvarande: SM4RHU; SM4RPP; SM4RPQ; SM4IHY; SA4AVQ;
SA4AGN; SM4POF; SM4UKV;

- § 1 Ordförande SM4RHU öppnade mötet och hälsade alla välkomna.
- §2 Dagordningen godkändes.
- §3 Mötesprotokollet från december godkändes.
- §4 Den ekonomiska rapporten godkändes.
- §5 Rapporter:
SM4IHY informerade att vi inte längre har tillgång till "Ekonomipost" utan betalar fullt porto för utskick av bl.a. QSP.
- §6 Övriga frågor:
SM4UKV informerade oss att hon i och med årsmötet vill avsluta sitt långa ansvar som redaktör för QSP.
- För att underlätta för sina efterträdare presenterade Karin ett förslag till den nya QSP vars standardformat är på 4 sidor. I mån av inkommande material kan vissa nummer ökas till 8 alt 12 sidor. Detta nya format kan gälla fr.o.m. nr 1/18.
- §7 Nästa månadsmöte blir 2018-02-01.
- §8 Mötet avslutades.

*SA4AGN Karin Berg,
sekr.*

Glöm inte medlemsavgiften:

Plusgirokonto: 92 50 96 – 0. Karlskoga Radioklubb.

180 kr för enskild medlem.

För familj på samma adress är avgiften 230 kr.

Rappport från rally...

SM4RHU Terje och jag var på ”Finnskogsvalsen” lördag den 13 januari. Rallyt bestod av 5 specialsträckor strax söder/väster om Torsby i norra Värmland. Terje var på starten av SS5 och jag själv på målet vid SS3, så vi träffades aldrig.

Efter att ca hälften av bilarna hade kört SS2 inträffade det en olycka där; en bil körde av och en bil körde in i den bakifrån och en person blev skadad. Jag har ingen aning om hur det gick, men Räddningstjänst, ambulans och helikopter var där. Detta gjorde att tävlingen blev ca en timma fördröjd, och SS2 ströks för de resterande bilarna.

Olyckan gjorde att stämningen sjönk en del under eftermiddagen.

/SM4TFE Kent

(PS: SS = Specialsträcka.)

Var är jag?

Är jorden verkligen rund?

Och var är egentligen hörnen på min tomt?

-- Del 2 --

Jag lovade ju för ett par nummer sen att det här skulle bli en serie artiklar. Det visade sig ta lite tid innan jag orkade fortsätta men här kommer i alla fall nästa del sent omsider. Förra delen blev väl mest en liten introduktion till ämnet så i den här fortsättningen skall jag försöka gå in på lite mer detaljer.

Så hur anger man då faktiskt koordinater till saker som tomthörn, vägkorsningar och favoritborrhålet i vinterisen? Ja, det som ser

lätt ut i början är inte så enkelt till slut. Låt oss börja med vad en koordinat faktiskt är:

Enligt Wikipedia är koordinater “matematiska tal som anger geometriska punkter.” Men det kan de inte göra utan att man talat om vilket koordinatsystem man använder. Att säga att brunnen är på koordinat 5:8 duger inte. Man måste slå fast vad som är 0:0 och åt vilket håll axlarna går och vilken enhet som gäller. Till exempel: 0:0 är vid stora björken och första värdet är i riktning mot flaggstången och vi mäter i meter. Då plötsligt betyder siffrorna något.

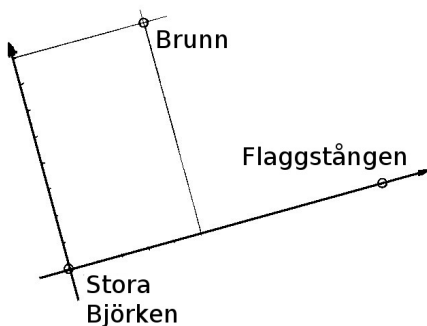

Bild: koordinatsystem

Det här vore ju lätt om jorden vore så platt som några tokstollar fortfarande tror. Alla har ju sett en jordglob och vet att jorden är rund som ett klot. (Nåja, vi återkommer till det). Så hur blir det nu då med vårt 0:0 och våra axlar?

Det man kommit överens om är att använda så kallade polära koordinater istället för kartesiska som i exemplet ovan. En polär koordinat utgår från något runt och för att ange en position anger man en vinkel. Som exemplet ovan så behövs två vinklar på ett klot. Ena vinkeln kallas latitud eller bredd och den andra longitud eller längd. Längd och bredd känns lite baklänges med det är så. Vinklarna anges oftast i grader.

Ser vi tillbaka i historien var det en väldig debatt om vad man

skulle ha som utgångspunkt. Den stora björken fanns ju på så många ställen, så den gick ju inte att använda. Men jorden snurrar runt den så kallade jordaxeln. Den sticker så att säga ut i Sydpolen och Nordpolen. Den axeln har använts för att definiera vinklarna för latitud. Man har helt enkelt bestämt att nordpolen är +90 grader och sydpolen -90 grader latitud och 0 grader kallas för jordens ekvator. Det här var nog inte så kontroversiellt. Karl-skoga ligger på ungefär 59 grader latitud.

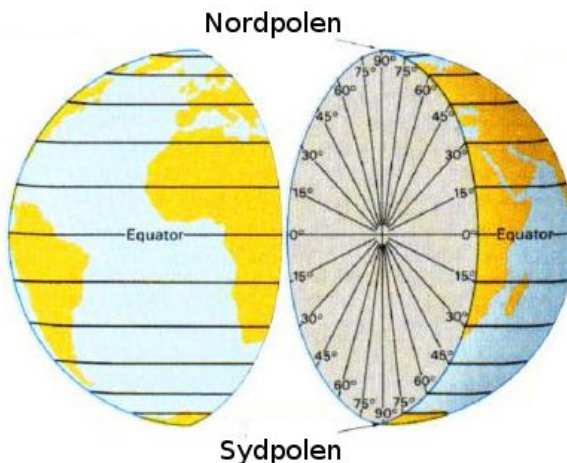

Bild: latitud

Åt andra hållet är det inte lika enkelt och det var det som det tvistades om. Den franske statsmannen Richelieu ville till exempel på 1600-talet att longitud 0 skulle vara vid “den gamla världens ände”, vilket var Kanarieöarna. Man kan väl säga att inte alla höll med. Till slut hölls en meridiankonferens i Washington år 1884 och där bestämdes en gång för alla (jojo!) att 0 grader longitud skulle gå genom det astronomiska observatoriet i Greenwich utanför London.

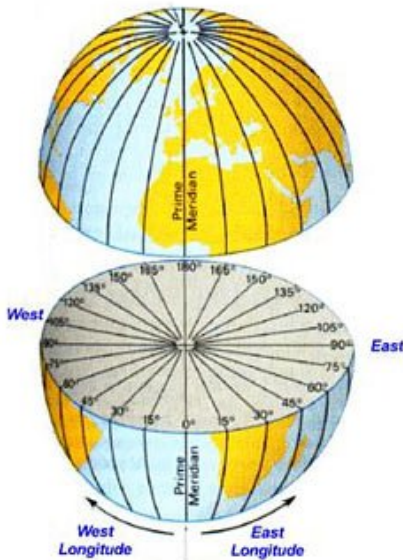

Bild: longitud.

En bra regel för att komma ihåg det här med longitud och latitud är att latituderna är lata och ligger ner. D.v.s. linjer på en karta som går mellan väst och öst ser ju ut att ligga ner och är alltså latitudlinjer. De andra är då longitudlinjer.

För att veta sin latitud kan man alltså mäta hur högt över horisonten solen är mitt på dagen, och för att veta sin longitud kan man titta på vad klockan är när solen står som högst. Med det till synes eviga molntäcke vi har just nu blir det ju svårt, men teoretiskt alltså! Ett problem som finns är att solens höjd varierar över året. Fast det kan man göra tabeller över. Ett annat var att förr var det svårt att göra klockor som gick tillräckligt rätt. Men att komma rätt på några hundra meter när går i alla fall med denna metod. Det dög naturligtvis för att hitta till en hamn eller till och med flygplats men naturligtvis inte för att ange var en tomt var och det var man också medveten om. Därav alla rå-

gångar, hörnstolpar på tomter m.m. som vi kan hitta än idag.

Nu har ju inte utvecklingen stått stilla direkt och vi har fått allt bättre metoder för att mäta saker. Till exempel vet vi idag att jorden inte är rund! I alla fall är den inte rund som ett klot. Jordens radie vid ekvatorn skiljer sig nästan 2 mil från den vid polerna. Så istället för att vara rund som ett klot är den elliptisk. Det här gör att latituderna inte går att ange som beskrivet som en vinkel från jordens mitt. Istället anger man så kallad *geodetisk latitud* som anger en lite annan vinkel.

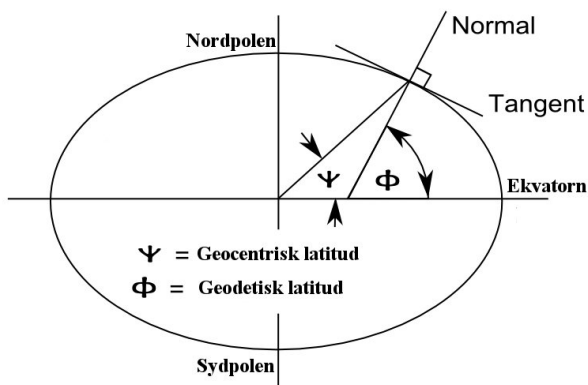

Bild: geodetisk latitud.

Man kanske kan tycka att två mils skillnad på radien inte är så mycket när jorden är så stor som den är, men det är fel. Tänk på att det mesta vi mäter på är väldigt litet så även ett litet fel latitud kommer få dina koordinatangivelser att vara väldigt fel sett lokalt. Så lite som en hundraedels grad innebär att man är över 1 km fel i position.

Och sen kommer nästa stora näve grus i maskineriet: jorden är

inte alls elliptisk! Den är helt enkelt jordformad. Jorden är väldigt stor, ungefär 4000 mil runt jorden. Smaka på det. Det är ungefär 200 mil till Rom, och det är alltså 20 gånger så långt runt. Och att något så stort skulle vara perfekt format är otänkbart. Tänk bara på att inlandsisen tryckte ner marken flera hundra meter i norra Sverige. Så jorden är bucklig hit och dit utöver den elliptiska formen. Det här påverkar naturligtvis hur man anger höjd över havet också, men det är så krångligt att jag tvivlar på att jag kommer skriva något om det.

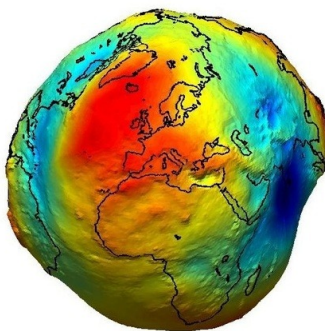

Bild: Jordformad.

Buckligheten, kraftigt överdriven på bilden, gör att man inte är överens mellan länder, delstater, regioner och i många fall ens städer om hur stor skillnaden är mellan ekvatorradien och polradien. Och det kommer man inte att bli heller. Det beror helt enkelt på vad syftet är och den här skillnaden får man bygga in när man anger vilket koordinatsystem man använder utöver åt vilket håll axlarna pekar.

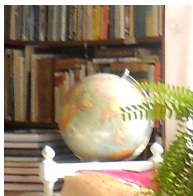
Om vi skall komma tillbaka till de koordinater som fanns på kartan till distriktsmötet så var de angivna som WGS84 och en longitud och latitud. WGS84 är angivelsen av koordinatsystemet som säger att det är en viss modell av jordens tillplattning bland annat. Det sättet att ange koordinater är bra och fungerar över

hela jorden om man inte är så noga över tid, kan jag säga, så får ni fundera på vad det betyder.

-- -- --

Tyckte ni det här var krångligt? Nästa gång skall vi gå över på så kallade projicerade koordinatsystem. *Det* blir krångligt!

/SM4RPQ Leif

(Här är jorden rund.
Koordinator: Soffhörn hos UKV))

PS: Nisse har ordet: Varför är folk så tröga i denna stad, det vet man ej. Men en sak vet man: *är man intresserad av att få en verksamhet att funka, måste man visa upp den.* Vilket inte görs så bra idag. Man måste följa med i trender, t ex vad gäller repeatar. Typ att skaffa en DMR-repeater till radioklubben. Visst kostar det, men pengarna ska väl användas till vår hobby, och kan vi sprida den kan vi få mer medlemmar, och mer pengar. En DM-Repeater kostar typ 20 000 kr. Mer info finns på <http://butik.limmared.nu/sv/937-repeater>
Jag tycker vi bör följa trenderna framåt, inte bakåt. SM4XBC.

Hytera

Alla radioamatörer & medlemmar i FRO har 20% på produkter från Hytera.
 Ange koden "Hytera" vid köpet & glöm inte att ange din
 signal i meddelande fönstret för att koden skall vara giltig.
 OBS Dom får inte användas kommersiellt OBS

ICOM - KENWOOD - YAESU

Xiegu XS105 HF/6m
 QRP rigg 5w

7 495 KR

Bazoka-Pro antenn
 3.5-55MHz

1 495 KR

MEJ-1835H
 10, 12, 15, 20m Max 1.5KW

3 595 KR

Yaesu FT-2980E
 144MHz 80W

1 995 KR

Icom IC-7610
 HF/50MHz, i lager

40 995 KR

AOR DV-1
 Digital rx

14 995 KR